

BEWAAR HET PAND

Uitgave tot bevordering van de handhaving der oude Gereformeerde beginselen

verschijnt eens in de veertien dagen

Kommissie van redactie:

Ds. M. Baan, Zeist; Ds. G. Blom, Meerkerk; Ds. R. Kok, Ameide; Ds. H. van Leeuwen, Rotterdam-West; Ds. C. Smits, Sliedrecht-Centrum; Ds. D. Slagboom, Dordrecht-Centrum; J. van Heteren, Sliedrecht-Centrum en Joh. van der Lee, Alphen aan den Rijn.

Redactie:

Ds. G. Blom, Prinses Marijkeweg 13, Meerkerk. Telefoon 01837-357

Administratie:

Joh. van der Lee, Van Eeghenstraat 14, Alphen aan den Rijn, tel. 01720-3814, postrekening 704350, t.n.v. de administrateur van „Bewaar het pand” te Alphen aan den Rijn. Abonnementsprijs f 6,— per jaar. Abonnementenprijs voor de Verenigde Staten en voor Canada 3 dollar per jaar. Advertenties f 0,20 per m.m. Bij kontrakt korting.

MEDITATIE

DE STEM EENS VERBRIJZELDEN

*Met het gehoor des oors heb ik U gehoord; maar nu ziet U mijn oog.
Daarom verfoei ik mij en heb berouw in stof en as.*

Job 42 : 5 en 6.

De geschiedenis van Job is ons bekend. Hij woonde in het land Uz ten oosten van Gilead. Gewoonlijk wordt hij voor een tijdgenoot van de patriarchen gehouden. Hij was in aardse goederen overvloedig beweldadigd en had een godvruchtig familieleven. Doch wat geschiedt? De duivel, de grote wederpartijder en verklager der broederen, begeert hem te ziften als de tarwe en kampt met de Almachtige over de waarachtigheid van Jobs geloof. Wel, zo spreekt hij — althans, dit is de inhoud van zijn betoog — ik wil wel geloven dat Job gelooft. Hij heeft er niets dan voordeel van, want waarlijk het gaat in dat geloof niet om U, maar om Uw goed. En ook zijn rechtvaardigheid is waardeloos. Als hij door U beproefd wordt, dan zal hij U in 't aangezicht zegenen. Zo klinkt het snerpend van zijn lippen: is het om niet dat Job God vreest? En ziet nu, nu zal God het hem tonen, in de weg die de duivel zelf verzocht om met Job te houden, dat hij niet anders dan een lasteraar en leugenaar is. Want ziet de uitkomsten van dit alles. Job spreekt temidden van zijn zwaarste lijden: „Als goud zal ik uitkomen”. En in dit alles, wat Job overkomt, leert hij zichzelf dieper kennen en mag hij nochtans aan de oprechtheid van zijn geloof vasthouden.

Voorwaar, God vergist Zich niet. Neen toch. Gods hartekinderen zijn vaak Gods smartekinderen. De Heere handelt hier naar Zijn wijze raad. En indien ergens, zo geldt het hier, vele zijn de tegenspoeden der rechtvaardigen, maar uit die allen redt hen de Heere.

Want hier worden de deugden Gods opgeluisterd en mocht Job temidden van de benauwenissen des doods roemen in zijn Goël. En in de nacht van het lijden de psalm aanheffen: „Ik weet, mijn Verlosser leeft”.

In het woord, dat we afschreven nu, nadert de geschiedenis van Jobs lijden haar einde. Veel heeft Job gesproken. Ook zijn vrienden. Het spreken van Job was meest een antwoord geweest op het spreken van zijn vrienden. In hoofdst. 31 : 40 heet het: „de woorden van Job hebben een einde”. In al zijn spreken was er deze grondtoon: dat God hem antwoorden zou. Daarom Job 30 : 20: „Ik schrei tot U, maar Gij antwoordt mij niet”.

In hoofdst. 31 : 35: „Och, of ik één had, die mij hoorde, zie mijn oogmerk is, dat de Almachtige mij antwoorde”.

En wat hij nu zo zeer begeerde, is geschied. Immers wij lezen in hoofdst. 38 : 1: „En de Heere antwoordde Job uit een onweder”.

Dit antwoord is zelfveroordeling en deze zelfveroordeling lezen we in bovengenoemde tekst.

Hij verkeert hier in de houding van een boetvaardige. Hij had in dit berouw het oog op God: „met het gehoor des oors heb ik U gehoord, maar nu ziet U mijn oog”, maar ook met het oog op zichzelf: „daarom verfoei ik mij en ik heb berouw in stof en as”. Daar is verschil tussen horen en zien. Zien is meer dan horen. Het oog is een spiegel der ziel. Het oor vangt slechts klanken op. Het oog ziet op de gehele persoon. Het oog kan lachen, schreien, zelfs vloeken en zegenen, het kan spreken en zwijgen.

Der discipelen hart werd ontroerd, als zij de boodschap van Jezus' opstanding uit der engelenmond hoorden, doch de discipelen werden verblijd als zij de Heere zagen. Horen is meer algemeen: de stem des Heeren is op de grote wateren! Maar zalig zijn de reinen van hart, want zij zullen God zien.

Eens wordt de laatste nevel weggevaagd: want we zien nu door een spiegel in een duistere rede, alsdan zullen wij zien aangezicht tot aangezicht (1 Cor. 13 : 12).

Nu ziet U mijn oog. In zijn berouw had Job het oog op God, maar ook op zichzelf; eigen schuld, maar ook Gods genade.

In Uw licht zien wij het licht. En hier wordt uit geboren: daarom verfoei ik mij.

Dit is het laatste woord, wat Job spreekt. Met die schuldbelijdenis eindigt hij. Dit slot is schoon. Schoner dan: „de naam des Heeren zij geloofd”. Schoner dan: „zouden wij het goede uit Gods hand ontvangen en het kwade niet”. Schoner zelfs dan: „Ik weet mijn Verlosser leeft”.

De schoonste gestalte is van een boetvaardige, die om genade smeekt. Gods offers zijn een gans verbroken hart.

Het wil als 't ware zeggen: daarom herroep ik en doe boete. Zo is het in het genadeleven. Tegenover zelfhandhaving staat zelfverfoeiing. Dan is God boven alles beminnelijk en dan hebben we een walg van onszelf. Waarom hij zich verfoeide? in 't algemeen zijn ronde, zijn bestaan.

God enkel licht
Voor Wiens gezicht
Niets zuiver wordt bevonden.

Doch in 't bijzonder, zijn zonde in deze omstandigheden nl:
Het vervloeken van zijn dag.

VAN DE ADMINISTRATIE

Niet te vergeefs deden wij het verzoek aan onze abonnees om aan ons blad meer bekendheid te geven door het werven van abonnees, daar wij weer nieuwe adressen mochten noteren. Wie verblijdt ons een volgende maal? Voorts zien wij belangstellend uit, nu de datum tot het overmaken van het abonnementsgeld is gesteld op 14 okt. a.s. of het verschuldigde bedrag alsnog betaald wordt. Mogen wij nogmaals hen verzoeken, die nog niet betaalde, dit thans spoedig te doen? Het spaart u extra kosten, en ons veel werk. Wij ontvingen aan giften en verbetalingen weer f 106,—, zodat het gestadig blijft vloeien, waarvoor wij onze dank betuigen, daar wij ook de stoffelijke steun zo nodig hebben. Onderwijl wij dit schrijven, werden wij zeer verrast, doordat D. Slagboom ons telefonisch mededeelde, een gift van f 500,— te hebben ontvangen voor ons blad, waarvan wij dankbaar melding maken. Zo blijven wij de belangen van ons blad bij den voortduur bij u allen aanbevelen. Ons gironummer is 704350 t.n.v. Administrateur, Bewaar het Pand, v. Eeghenstraat 14, Alphen a.d. Rijn.

v.d.L.

Ds. Slagboom en ondergetekende hebben kortgeleden de boeken en verdere bescheiden van de administrateur nagezien. Zij hebben daarbij kunnen constateren, dat alles uitstekend wordt verzorgd door de heer Van der Lee en zijn trouwe medewerker, de heer A. Beukers.

Al deze arbeid verrichten zij uit liefde zonder enige vergoeding. Dit is trouwens met alle medewerkers aan ons blad het geval. De heren Van der Lee en Beukers hebben er echter veel werk aan en daarom is het onze behoefte hen hier openlijk dank te zeggen voor alle arbeid. Aan het einde van de eerste jaargang bleken de kosten juist gedekt te zijn. Zo is de tweede jaargang begonnen in de stille verwachting, dat met aller medewerking het blad mag blijven verschijnen. In die verwachting zijn wij tot heden niet beschaamd. Er komen regelmatig vele giften binnen, die blijk geven van hartelijke instemming. De meeste abonnees hebben hun abonnementsgeld voor de tweede jaargang al gestort. Het aantal abonnees is in stijgende lijn. Dat is alles moedgevend.

Er zijn abonnees, die nog niet aan het verzoek van de administrateur voldaan hebben om hun abonnementsgeld over te maken. Mogen we van deze gelegenheid gebruik maken te vragen spoedig aan het verzoek van de administrateur gehoor te geven? Dit bespaart veel moeite. Het eenvoudigste is het bedrag per giro te storten. Na half oktober zal zo nodig een kwitantie worden aangeboden, maar dan verhoogd met f 1,— wegens inkassokosten.

Telkens komen er bij de administrateur en bij ondergetekende brieven en andere berichten, die blijk geven van instemming en van zegen. Het is onze hartelijke begeerte, dat de Heere deze arbeid ook verder tot een rijke zegen moge stellen.

Ds. G. Blom

Het klagen over Gods handelingen met hem, als ware dit van een wrede.

Het hoog opgeven van zijn rechtvaardigheid. Het twisten met de Heere.

Zodat hij geheel overreed zijnde nu de hand op de mond legt. Hij verfoeide zich nu veel meer dan hij zich gerechtvaardigd had, nl.: in stof en as. En dat niet alleen voor God inwendig, maar ook openbaarde hij dit uitwendig. Ik ben voor God niets meer dan stof onder Zijn heilige voeten. En dat niet uit droefheid over zijn plagen, die hem getroffen hadden, maar veel meer over zijn zonde. Stof en as, het kan niet meer verbranden. Alle sappen om te leven zijn er uit. Stof en as, beeld van de dood. Stof en as: het is de manier, om zich op het allerdiepst voor de Heere te vernederen.

Zeker, Achab vernederde zich ook in stof en as.

Nineve deed ook boete en berouw.

Doch als er niet meer is dan deze uitwendige

tekenen is alles huichelarij, het komt op het hart aan. Als twee hetzelfde zeggen, is het niet altijd hetzelfde. Het komt steeds weer op het hart, op de oprechtheid en waarheid aan. Daarom lezen we: scheurt uw hart en niet uw klederen.

Bij Job kwam dit alles voort uit de verbrijzeling des harten.

Job zit nog op de ashoop, is nog van alles berooid, maar hij mocht zijn God overhouden, omdat God hem vasthield. Satan heeft het pleit verloren.

De naam des Heeren is verheerlijkt. Door lijden geheiligd. In dit lijden liggen de meest

treffende oefeningen en bevindingen van de genade Gods in Christus.

Hier is vervuld: bezwijkt mijn vlees en mijn hart, zo is God, de Rotssteen mijns harten en mijn deel in eeuwigheid. Ja, in de nacht van het lijden, van schuldontdekking, van dood en verderf, uit de diepste verbrijzeling des harten wordt de psalm der zielsvertrouwing geboren: Zo ik niet geloofd had, dat ik het goede des Heeren zou zien in het land der levenden, ik ware vergaan. Wacht op de Heere; zijt sterk en Hij zal uw hart versterken, ja wacht op de Heere.

S.

S.

De Pelgrimsreis is voor Oud en Jong

39.

Voorts zag ik in mijn droom, dat hij zich de volgende morgen vroegtijdig gereed maakte om de reis te vervolgen, maar de familie van het vermaarde paleis verlangde dat hij nog één dag blijven zou.

Nog een dag blijven? Dat kan voor een reiziger naar Sion droevige gevolgen hebben. Niet het genot van al het goede dat hij hier mag ontvangen, maar het doel van de reis, het ingaan in de eeuwige rust moet op de voorgrond staan.

Als de Pelgrim terug denkt aan zijn slapen in zorgeloosheid halverwege de heuvel, waarin hij veroordeeld werd door de mieren, dan vervult het zijn hart nog met smart en droefheid. Het scheelde niet veel of hij was te laat gekomen aan de poort van het Paleis Liefelijkheid om nog binnen gelaten te worden. En zou hij dan als de poort op het nachtslot geweest was, niet een prooi van de leeuwen geworden zijn? zo vraagt hij zich af.

Gelijk de eigenaar van de heuvel halverwege een lief prieël had laten bouwen, opdat vermoeide reizigers zouden kunnen uitrusten, was het Paleis Liefelijkheid door Hem geschonken tot onderhouding van de gemeenschap der heiligen. Maar zoals van het prieël geen gebruik gemaakt mocht worden voor het slapen in zorgeloosheid, diende het paleis niet voor een blijven in het genot dat daar voor een tijdelijke verkwikking tot versterking in het geloof geschonken werd.

Bemerkende dat er een sterk verlangen was in het hart van de Pelgrim verder te gaan, werd hij door de huisgenoten des geloofs gewezen op de profijtelijkheid van het blijven. Zij zouden hem dan, indien het weer helder was, een blik doen slaan op de liefelijke bergen, welk uitzicht, voegden zij er bij, hem geestelijk zou bemoedigen, omdat hij van daar uit zo veel beter het land van zijn bestemming kon zien. Hij bewilligde hierin en bleef nog die dag bij hen. Ja, dat zou hem bij al de tegenstand die hem nog wacht, tot bemoediging kunnen zijn. Het gaat om het doel van de reis, het land van zijn eeuwige bestemming, waar de Heere volmaakt gediend wordt. Wie het oog des geloofs daarop niet gevestigd heeft, zinkt in, wordt moedeloos in wegen van druk en kommer. Laat ons dan de vervulling van deze belofte: „Uw ogen zullen de Koning zien in Zijn schoonheid; zij zullen een vergelegen land zien”, biddende zoeken. In het licht van deze heerlijkheid verdwijnen druk en tegenstand in het niet.

Zodra het volkomen dag was, geleiden zij hem naar het platte dak van het huis, en verzochten hem naar het zuiden te zien. Dit deed hij, en zie, op grote afstand zag hij een heerlijk bergachtig landschap, verfraaid met bomen en wijngaarden, talloze soorten vruchten en bloemen, fonteinen en bronnen, allerheerlijkst om te aanschouwen. Op zijn vraag hoe dit land heette, antwoordden zij dat dit het land van Immanuël was, en evenzeer als het Paleis open en vrij voor alle pelgrims! „En als gij u daarheen begeeft, kunt gij de poort des hemels aanschouwen, en de herders, die daar weiden, zullen u haar aanwijzen”. En toch, bij het aanschouwen van Immanuëls heerlijk land, werd zijn verlangen om de reis

te vervolgen zo sterk, dat hij zich niet meer liet weerhouden. De gedachte van te laat aan te komen bij de hemelpoort, aan te komen wanneer zij gesloten zou zijn, en dat voor eeuwig, doet hem de tijd der genade kostelijk achten.

„Maar”, zeiden zij, „laat ons nu eerst nog eens het wapenhuis bezoeken”. En dat is niet gezegd om de Pelgrim nodeloos op te houden. Hij wordt dan ook in zijn verlangen verder te reizen, niet in 't minst bestraft, het deed al de familieleden van het paleis veeleer weldadig aan.

De pelgrim moet eerst nog naar het wapenhuis, want vanwege de strijd die hem wacht, heeft hij een deugdelijke wapenrusting nodig.

Dit geschiedde en nu werd hij daar van top tot teen geharnast met een deugdelijke wapenrusting, die bestand was tegen de velerlei aanvallen, die hem op de weg zouden ontmoeten. De gehele wapenrusting is een geschenk van de Heere. Vanuit Zijn hand worden de wapens ter hand gesteld en met erkentelijkheid aangenomen. Met eigengemaakte wapens is geen overwinning te behalen, daar slaat de vijand niet voor op de vlucht.

„Daarom”, zegt de apostel, „neemt aan de gehele wapenrusting Gods, opdat gij kunt wederstaan in de boze dag, en alles verricht hebbende, staande blijven”;

„Staat dan, uw lendenen omgord hebbende, met de waarheid, en aangedaan hebbende het borstwapen der gerechtigheid; en de voeten geschoeid hebbende met de bereidheid van het Evangelie des vredes; bovenal aangenomen hebbende het schild des geloofs, met hetwelk gij al de vurige pijlen des bozen zult kunnen uitblussen. En neemt de helm der zaligheid, en het zwaard des Geestes, hetwelk is Gods Woord”.

Toen hij aldus toegerust was, ging hij vergezeld van zijn vrienden naar de poorten vroeg daar de portier of deze ook een pelgrim had zien voorbij komen. De portier antwoordde bevestigend. Nu de onderhouding van de gemeenschap der heiligen de Pelgrim meer dan ooit dierbaar is geworden, verlangt hij en dat blijkt uit zijn vraag aan de portier, naar een metgezel op zijn verdere reis naar Sion, om met hem van hart tot hart te kunnen spreken tot onderwijzing in de wegen des Heeren.

Uit liefde tot de pelgrims had de portier naar de naam van deze reiziger gevraagd, daar de weg naar Sion dicht langs het paleis heen liep. En zie, het was Getrouw, die in zijn eertijds een stadgenoot was van de Pelgrim. En nog wel zijn naaste buur. Maar nu is hij hem voor tot aan de voet van de heuvel, dacht de portier.

„Wel goede deurwachter, de Heere zij met u, en schenke u een stroom van zegeningen voor al de vriendelijkheid aan mij bewezen!”

Gewis, de portier Waakzaam is de Pelgrim tot bijstand geweest in de zware beproeving bij het staan tussen de leeuwen. Door woorden van liefde en trouw vanuit de genade des Heeren werd hij gesterkt en kwam hij binnen in verwondering over de nederbuigende goedheid des Heeren.

Nu wilde de Pelgrim verder gaan, doch

Bescheidenheid, Godsvrucht, Liefde en Voorzichtigheid stonden er op, hem tot de voet van de heuvel te vergezellen. Zo gingen zij samen verder en zetten de gesprekken die zij gevoerd hadden nog voort, tot zij op het punt stonden de heuvel af te gaan.

Nu zei de Pelgrim: „Het opklimmen is mij moeilijk gevallen, maar voor zo ver ik zien kan is het afdalen niet van gevaar ontbloeit”. „Ja”, antwoordde Voorzichtigheid, „dat is zo, want het is een zware taak voor de mens af te dalen in de Vallei der Vernedering en niet uit te glijden zoals gij thans. Daarom zijn wij dan ook meegegaan om u de heuvel af te geleiden”.

Hij ging nu verder naar beneden, maar hoe voorzichtig hij ook mocht voort gaan, toch gleed hij enige keren uit. Bij het dalen in de genietingen van het hemelleven met de gekenden des Heeren, wordt geen veldslag geleverd, het afsterven van de oude mens niet gezocht. Dan houdt de Heere de vijand van verre en ons verdorven bestaan er onder. Maar in de Vallei der Vernedering komt de vijand weer op ons af en ons verdorven bestaan weer boven. En dat wordt bij het verlaten van het Paleis Liefelijkheid op het hart gebonden. En die les geldt ons ook.

Toen zag ik in mijn droom dat deze vriendelijke gezellinnen, nadat zij de Pelgrim tot aan de voet van de heuvel begeleid hadden, hem een brood, een fles wijn en een tros rozijnen meegaven. En daarop ging hij zijns wegs.

A.

R. Kok

OP DE WACHTTOREN

De laatste ure.

Op verschillende plaatsen spreekt de Schrift over het „laatst der dagen”, maar Johannes spreekt in één van zijn brieven, over „de laatste ure”.

Omvat het laatst der dagen héél de periode, die ligt tussen hemelvaart en wederkomst; de laatste ure geeft aan, dat deze periode maar kort zal zijn. Wat is één uur, gerekend bij een volle dag? Een uur is maar kort. Zo zal de laatste periode, gerekend op 't geheel van De wereldgeschiedenis, maar kort zijn.

Wij leven in het 24e uur! de laatste ure! De kortheid van deze periode wordt ons ten overvloede gepredikt in de snelle gang van het leven van vandaag. O zeker, in wezen is de tijd gelijk, een uur is een uur, maar toch gaat naar onze gedachten de tijd veel sneller dan in het verleden. Ieder vraagt zich vaak af: waar blijft toch de tijd? 't Is alsof de tijd veel sneller gaat, alsof een dag, een week, een maand veel korter duurt dan voorheen. Dat komt omdat het leven staat in het teken van de snelheid! Alles moet snel gaan, De opvoering van de techniek bracht het zelfs zó ver, dat straks het vliegtuig met 500 of meer mensen aan boord, met een snelheid van 5.000 km. per uur door de lucht zal gaan. Gerekend naar het tijdverschil zal men dan van het ene land kunnen vertrekken (Nederland), en op hetzelfde tijdstip in een ander land (Amerika) kunnen aankomen. Heel het arbeidsproces staat voorts in het teken van de snelheid. Dit alles zet een stempel op ons leven. Wij ontkomen er niet aan. Onze kinderen worden groot gebracht bij de fiets, bromfiets en auto. 't Wordt al meer en meer een zeldzaamheid als de gang naar de kerk lopende wordt gemaakt. Kerken moeten daarom gebouwd worden met grote parkeerterreinen, en de kerkdiensten moeten in een snel tempo worden „afgewerkt”. Zingen, bidden, preken, alles moet staan in het teken van de snelheid! Ook dit alles is een teken des tijds. Het teken van de laatste ure.

De mens jaagt naar het einde van zijn leven, naar het einde van de wereld, en zal het dan goed zijn als God ons zal gaan onderzoeken?

De laatste dag.

De laatste ure stuwt de mens voort naar de laatste dag. Deze laatste dag zal zijn de oordeelsdag.

De Zoon des mensen zal dan komen om te

oordelen de levenden en de doden. Dan zullen de boeken van ons leven opengaan, en een iegelijk zal worden geoordeeld naar wat in die boeken geschreven staat, hetzij goed of kwaad. Hoe ontroerend zal die laatste dag dan eenmaal zijn.

Wij lezen in Openb. 20 : 11: „En ik zag een grote witte troon en Degene, Die daarop zat, van Wiens aangezicht de aarde en de hemel wegvloten, en geen plaats is voor die gevonden. En ik zag de doden, klein en groot, staande voor God; en de boeken werden geopend”.

Hier op aarde kunnen wij mensen wel eens menen alles te kunnen en te mogen doen. Hoe kan het geweten vaak worden gesust met de gedachte: de Heere ziet het niet, de Heere merkt het niet, de Heere doet geen goed en doet geen kwaad. Zo spraken ook de tijdgenoten van Maleachi. Maar — zo zegt de profeet — daar is een gedenkboek voor Gods aangezicht. De Heere tekent alles nauwkeurig aan! en straks zal dat gedenkboek opengaan.....

Dan zullen de schapen van de bokken worden gescheiden.

Het ware en het valse zal dan worden ontdekt. Het verschil tussen het kerkelijk kleed, en het kleed van Jezus' gerechtigheid, zal dan worden gezien. Dan zal blijken, dat het laatste woord niet is aan de wereld, niet is aan de vorst der duisternis, niet is aan de machten der hel! Maar dat het laatste woord is aan Hem, Die Zijn kerk kocht met Zijn bloed, Die Zijn kerk uit de heerschappij van de vorst der duisternis heeft verlost. Die zijn kerk Zich also ten eeuwen eigendom heeft gemaakt.

Het laatste woord.

Hoe kenmerkend lezen wij dat laatste woord in Openb. 21 : 6: „En Hij sprak tot mij: Het is geschied! Ik ben de Alfa en de Omega, het Begin en het Einde, Ik zal de dorstigen geven van het water des levens om niet”.

Zo predikt het laatste woord, dat Jezus Christus is het begin en het einde van heel de wereldgeschiedenis; het begin en het einde van de verlossing der kerk! Heel de wereldgeschiedenis wordt dan ook door deze verlossing beheerst.

De kerk moet naar het soevereine raadsplan van Gods verkiezende liefde worden verlost, en als dat verlossende werk, niet alleen wat de verdienste, maar ook wat de toepassing aangaat, ten einde zal zijn, dan komt het laatste woord: Het is geschied! Dan worden al de fonteynen van Gods zondaarsliefde ten volle ontsloten, en zal de kerk mogen drinken van het water des levens om niet!

Zo is het laatste woord niet aan de wereld, niet aan de vorst der duisternis, niet aan de machten der hel, niet aan de dood, niet aan het graf..... maar aan Hem, waarvan de apostel zegt: „Die ook mij heeft liefgehad, en Zichzelf voor mij heeft overgegeven”. Zo gaat de kerk nog een schone toekomst tegemoet, de schone toekomst van het nieuwe begin.

Het nieuwe begin.

't Is opmerkelijk, dat de Schrift in dit verband spreekt over een nieuwe hemel en een nieuwe aarde. En op die nieuwe hemel en nieuwe aarde ziet Johannes dan het nieuwe Jeruzalem, nederdalende van God uit de hemel, voorbereid als een bruid, die voor haar man versierd is. En dan hoort hij een grote stem uit de hemel zeggende: Ziet de tabernakel Gods is bij de mensen, en Hij zal bij hen wonen, en zij zullen Zijn volk zijn, en God Zelf zal bij hen wonen, en hun God zijn. En God zal alle tranen van hun ogen afwissen, en de dood zal niet meer zijn, noch rouw, noch gekrijt, noch moeite zal meer zijn, want de eerste dingen zijn weggegaan”. En Die op de troon zat, zeide: Zie Ik maak alle dingen nieuw! Dan komt het nieuwe begin!

Het oude, heel de wereldgeschiedenis, met haar zonde en schuld, met haar bloed, met haar tranen, met haar lijden, met haar verdriet, zal dan voorbij zijn gegaan.

Het oude, d.w.z. heel die periode, die ligt

tussen het verloren paradijs en het herstelde paradijs, zal dan niet meer zijn. Als een groot intermezzo van Gods raadsplan, zal dat voor goed „geschiedenis” zijn. Maar dan komt het nieuwe begin van het herstelde paradijs, waar de boom der kennis des goeds en des kwaads niet meer zal zijn, maar wel de boom des levens, gevende zijn vrucht van maand tot maand.

Dan gaat pas goed beginnen het paradijs leven, zoals dat in oorsprong bedoeld was bij de schepping van de mens. Het paradijsleven van de ongestoorde gemeenschap met God, maar dan in Christus, onder de eeuwig voortdurende bediening van de Heilige Geest.

Dan zal God drieënig zijn alles in allen. Reist u ook naar dat nieuwe begin?

M. Baan

De Reformatie en het Woord

2.

Luthers bekering.

De Reformatie is geen revolutie. Revolutie is een werk van beneden. Reformatie is een werk van boven. De mens kan tot revolutionaire daden komen. God brengt een reformatie tot stand. Dit zien we in de 16e eeuw. Vandaar dat we gesteld hebben, dat de Reformatie een werk uit God is. En daar de Heere middellijk werk, heeft Hij Maarten Luther gereformeerd, om reformerend op te treden.

Van Luthers leven is ons veel bekend. Daar 1967 een gedenkjaar is, willen we u in dit artikel iets vertellen van zijn leven. Maarten Luther werd 10 november 1483 te Eisleben geboren. Hij stamde uit een boerenfamilie. Hij zegt van zichzelf: „ik ben een boerenzoon, mijn vader en grootvader waren echte boeren”. Nimmer leeft hij in zijn leven zijn afkomst als kind van het volk verloochend. Hij is de man geweest en gebleven, die „recht en eenvoudig” door zijn prediking en zijn geschriften in de echte volkstaal gesteld, de weg wist te vinden tot het hart van het Duitse volk. Maarten was de oudste thuis en vader vond, dat hij moest gaan studeren. Vandaar dat hij, na de volksschool, werd geplaatst in een internaat te Maagdenburg, dat geleid werd door de Broeders des Gemeenen Levens. Hun vroomheid doet denken aan die van het latere piëtisme. Maarten was tien toen hij er heen ging. In 1501 ging hij naar de universiteit te Erfurt, om naar wens van zijn vader in de rechten te studeren. Maarten studeerde hard. Voor zijn studie had hij de Heere nodig. Een medestudent zegt van hem: „Elke morgen begon hij met een ernstig gebed en ging hij naar de kerk, want zijn leuze was: wie vlijtig is in het gebed is met zijn studie al voor de helft klaar”. Zes maanden is hij maar te Erfurt geweest. Toen op de weg naar huis hem en onweder overviel en de bliksem vlak voor hem insloeg, riep hij uit: „Help, heilige Anna, ik zal monnik worden”.

Het flitste door hem heen: als ik eens voor God zou moeten verschijnen, wat dan? Nu kenden de middeleeuwen één weg om voor Gods gericht te kunnen bestaan: monnik worden. Wie vrijwillig de adviezen van het Evangelie opvolgt, wie afziet van bezit, niet trouwt, in gehoorzaamheid aan God leeft, kan voor Gods aangezicht bestaan. Vandaar zijn besluit: ik word monnik. Hij meende in het klooster ver van de wereld, ver van de zonden te leven. Luther heeft echter geleerd, dat men ver van de wereld en ver van de zonden kan zijn, maar dat men nog altijd dicht bij de zonde kan blijven; en dicht bij de zonden, dat is dicht bij zichzelf, en dicht bij zichzelf betekent de doem onderworpen. Voor God niet te kunnen bestaan in het gericht. Om nu met God verzoend te worden, ging hij naar het Augustijnerklooster te Erfurt. Alles heeft hij gedaan om God als een genadig God te ontmoeten. Hij leidde een leven van zelfkastijding, bidden en vasten. In één van zijn werken schrijft hij: „indien ooit een monnik door zijn monnikerij in de hemel was gekomen, dan zou ik er zeker gekomen zijn”. Hij stond er met alle ernst naar, door zijn wer-

ken de gerechtigheid te bekomen om voor God te kunnen bestaan. Welke teleurstelling deed hij op. Vrede vond hij niet. Ook in het klooster overvielen hem aanvechtingen en weerzinwekkende twijfelingen. Hij schrijft: „als een man vol twijfel ging ik naar het altaar, als een man vol twijfel verliet ik het altaar weer”. Hij twijfelde aan zijn toch goed bedoelde boetedoeningen. Het loon naar werken bleef hem echter voor de aandacht staan. Maar wat hij ook deed, vrede vond hij niet. De Heere verscheen hem als een vertoornd God. Er was geen ontkomen aan Zijn gerechtigheid. Hij dacht tenslotte, dat de reis naar Rome uitkomst zou geven. Ook hier werd hij teleurgesteld. Het beklimmen van de Pilatustrap bracht hem geen heil. Over zijn geestelijke toestand korrespondeerde Luther vaak met Von Staupitz. Deze schreef hem o.m.: „Lieve man, zie toch op de wonden van Christus en op Zijn bloed, dat Hij voor u vergoten heeft; daaruit spreekt tot u de voorbestemming van God. God heeft voorbeschikt, dat Zijn Zoon voor de zonden moest lijden”. Hij gaf hem ook de raad om van uit deze gedachte Gods Woord te lezen en te herlezen. Luther leest en herleest dan de Romeinenbrief. Hij ontmoette ook daarin alleen de rechtvaardige God, Die met al zijn genoegdoeningen geen genoeg neemt en moet straffen. Het Evangelie biedt hem geen troost. Zijn geweten blijft hem aanklagen. Toch verlangde hij er naar om de zin en mening te weten van Paulus woord: „de gerechtigheid Gods wordt geopenbaard in het Evangelie, zoals geschreven staat: de rechtvaardige zal door het geloof leven”. De Heere gaf hem de wens van zijn hart. Luther schrijft: „Ik ging zien, dat de gerechtigheid Gods, waardoor de rechtvaardige voor God bestaat uit het geloof, het deel wordt van de in zichzelf verloren zondaar. Ja, door het Evangelie openbaart de Heere, dat Christus deze gerechtigheid voor de zondaar verworven heeft. Ik behoef niets te doen. Ik moet, mag en kan geloven. Want door het geloof leeft de rechtvaardige. Vandaar zijn belijden toen hij het geheim Gods verstond en beleefde: „alleen het geloof kan ons dragen, het vertrouwen op de ons door Christus toegezegde genade Gods. Dat is „geloof alleen”, dat is het alléén uit het geloof”.

De door God gereformeerde Luther moest nu beginnen met de reformatiestrijd. De wapens werden opgenomen tegen Tetzels aflaathandel. Tetzels verkondigde: „zodra het geld in het kistje klinkt, springt de ziel uit het vagevuur de hemel in. Aanvankelijk predikte Luther alleen tegen de aflaathandel, maar op 31 oktober 1517, een dag voor Allerheiligen, sloeg hij naar academisch gebruik 95 stellingen aan tegen de deur van de slotkerk te Wittenberg. De stellingen hadden alle betrekking op de aflaat. Stelling 6 luidt: de paus kan geen schuld vergeven, dan in zover hij bevestigt, wat door God vergeven is. Stelling 7: God vergeeft aan niemand de schuld, die zich niet tevoren verootmoedigt. Stelling 32: eeuwig zullen met hun leraars ten verderve gaan, die menen door aflaatbrieven van hun zieleheil verzekerd te zijn. Ieder christen heeft, wanneer hij oprecht berouw heeft over zijn zonden, volkomen vergeving van straf en schuld, die hem geschonken wordt ook zonder aflaatbrieven.

Ook aan de paus zond Luther zijn stellingen. In een begeleidend schrijven stond: „Ik kan niet langer zwijgen. Het prediken van de aflaat betekent het Evangelie het zwijgen opleggen. Berouw wordt onnodig verklaard!”

Men heeft Luther gedwongen om zijn stellingen en alles wat hij geschreven had, te herroepen. Zover kwam het niet. Kon het niet komen, want God had hem tot het licht gebracht; vandaar zijn belijden op de Rijksdag te Worms: „hier sta ik, ik kan niet anders, God helpe mij”.

In het geloof heeft hij geleefd. In het geloof is hij gestorven. Twee dagen voor zijn heengaan schreef hij in het boek van een vriend deze tekst: „Zo iemand Mijn woord zal bevaarden hebben, die zal de dood niet zien in der eeuwigheid”. Hij voegde er aan toe: „Hoe ongelooflijk is zulk een gezegde; toch is het de waarheid. Als een mens Gods Woord met

ernst overdenkt en gelooft en daarop inslaapt en sterft, dan sluimert hij in eer hij op de dood verdacht is, en is zeker zalig heegegaan". Vlak voor zijn sterven bad hij: „ik dank U, o God, Vader van onze Heere Jezus Christus, dat Gij mij Uw lieve Zoon hebt geopenbaard, in Wie ik geloofd, Die liefgehad, gepredikt, beleden en verheerlijkt heb".

Daarna sprak hij nog enkele malen de Schriftwoorden: „Alzo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij Zijn eengeboren Zoon gegeven heeft, opdat allen, die in Hem geloven, niet verloren gaan, maar het eeuwige leven hebben". „Wij hebben een God, Die helpt en bij de Heere is uitkomst tegen de dood". „Vader in Uw handen beveel ik mijn geest".

Toen het einde kwam fluisterde men de stervende Luther in het oor: „Eerwaarde vader, wilt ge in het geloof in de Heere Jezus Christus sterven en blijft ge bij de leer, die ge in Zijn naam verkondigd hebt?" Een duidelijk „ja" was het laatste woord, dat Luther sprak. Hij keerde zich om op de rechterzijde en blies kalm de laatste adem uit. Zalig zijn de doden, die in de Heere sterven, van nu aan. Ja, zegt de Geest, opdat zij rusten van hun arbeid; en hun werken volgen met hen.

Zal dit eenmaal van ons ook gezegd kunnen worden?

M.C. Tanis

DE TELEVISIE

Om het smalle pad van de vreze des Heeren. Het pad van de vreze des Heeren is smal. Dit betekent niet dat er geen ruimte is in de beleving van de vreze Gods. Gods gebod is zeer wijd voor de waarachtige liefhebbers. Gods dienst is een zalige dienst. Daar is een geestelijke blijdschap in Gods getuigenissen, die de meest bijzondere vergezichten ontsluit. Psalm 119 is waar in worsteling en uitzicht en wordt beleefd door die Gods Naam beminnen. Daarom weet een „wettische" godsdienst niets af van de wezenlijke vreugde in de dienst des Heeren.

Toch blijft het daarom waar, dat het pad van de vreze Gods smal is. Op dat pad wordt het nauw genomen met de zonde en nauw genomen met het gebod. Gods geboden zijn daar niet uitgeschakeld en nog minder wordt daar met een beroep op het Evangelie aan de wet de kracht ontnomen. Hoe zou dit trouwens kunnen, want de dichter van Psalm 119 beuigt het: „Ik zal Uw bevelen overdenken en op Uw paden letten".

Dat pad van de vreze des Heeren is in de wereld niet geliefd. Daarom is het mede ook zo smal voor hen die het gaan. Het kan van de wereld feitelijk ook niet anders verwacht worden. Maar in het midden van de kerk des Heeren mag het wel anders verwacht worden. Daar behoort het zelfs zo te zijn, dat dit smalle pad de kerk tot een eigensoortige gemeenschap maakt. Niet hoogmoedig tegenover de wereld, integendeel bewogen met het lot van de wereld. En toch bewarend de scheiding met de wereld der zonde in eigen stijl naar het pad van Gods geboden.

Bij alle vragen rondom de televisie te stellen en alle antwoorden die daarop gegeven kunnen worden gaat het uiteindelijk toch om de bewaring bij dit pad van Gods geboden. We hebben geprobeerd enkele aspecten van de t.v. en het gebruik daarvan te bezien, maar willen heel graag de nadruk erop leggen, dat het ons juist om dit pad begonnen is. Zonder omwegen menen we het niet anders te mogen zeggen dat bij de huidige stand van zaken de televisie ondermijnend is voor de eigen stijl naar het smalle pad van Gods geboden. Het merendeel van het vertoonde voor het televisie-scherm is amusement en het andere geeft nog weinig goeds.

Laats las ik een bespreking van een christelijk dagblad over een stuk vertoond voor de t.v. door de VPRO. Je wrijft je ogen uit van verbazing als je het kommentaar leest. Het ging over een toneelstuk „de Meiden" van een Franse schrijver. Van bedoelde schrijver wordt verteld in dit kommentaar, dat hij in de onderste lagen van de samenleving geleefd heeft. Door diefstal, smokkelarij en desertie heeft hij in gevangenissen gezeten. Het toneel-

stuk bevat ook allerlei passages met een rauwe en dubbelzinnige taal en is vol afstotelijke gebeurtenissen. De wegen der zonde worden er niet in verborgen gehouden. Niettemin weet de kommentator rustig te schrijven dat bedoelde schrijver een moralist is, die de hem aangewreven naam „dichter van het kwaad" niet verdient. Hij zou deze walgelijke wantoestanden tonen om het voor de verdrukte op te nemen!

Iemand die dit stuk gezien had — zelf in bezit van een t.v. en dus mijn mening niet delend om zo'n ding buiten huis te houden — zei tegen mij, dat het een door en door slecht stuk was. Maar helaas luidt het advies van de christelijke kring niet positief neen. Heel slap staat er aan het eind van dit kommentaar: „Vergeet u vooral niet, dat niemand u vanavond verplicht dit stuk te zien. Indien u meent, beter geen notie te kunnen nemen van dit exclusief toneelspel en zijn schrijver, dan kunt u op Ned. 2 bij de AVRO Wild west zien".

Dat is het erge, wat strijdt tegen Gods wil en Wet wordt exclusief genoemd. De geboden des Heeren worden zo heel rustig van kracht beroofd. En zeg dan niet, dat het zoveel beter is b.v. bij de NCRV. Gradueel moge het beter zijn, maar principieel is het verschil zo bijster klein. 't Is geen wonder dat er de laatste tijd van bepaalde zijde veel verzet gerezen is tegen wat er wel en wat er niet door deze omroepvereniging vertoond wordt. En nu nemen wij het niet op voor de vorm en inhoud van de zgn. „open brief aan iedere christen", die in verschillende bladen te lezen was. Zelfs vrezen we dat de achtergrond van dit optreden de onze niet is. Echter tekenend is toch de kritiek, dat de naam christelijk weinig uit komt in wat genoemde omroepvereniging biedt.

Helaas beantwoordt dit alles aan de schuwheid voor het pad van Gods geboden. De strakke lijnen van Gods Wet liggen de mens niet. En het ergste is dat er een bepaald soort godsdienst is dat op een „vrome" manier die strakke lijnen verbreekt. Smalend wordt neergezien op hen, die de stijl naar Gods Wet wensen te handhaven in hun leven. Het eerste woord dat valt is: wettisch. We moeten evangelisch leven en wandelen! Vanuit het evangelie vallen de geboden in hun eisende vorm weg. En het moeilijke is, dat hier met bepaalde waarheids-elementen gewerkt wordt. In het licht van Gods genade worden geboden beloften. Niets op tegen om het zo te zeggen. Alleen: zodra het vlees dit gebruikt zonder de vreze Gods, deugt het niet. Wie het werkelijk beleefd, blijft ver van de paden der zonde en bemint de stijl van Gods Wet in de liefde van het hart.

Dit smalle pad van de vreze des Heeren heeft de Heere alle eeuwen in het hart van Zijn kerk gelegd. Calvin streed tegen de eigengerechtigheid van Rome, maar evenzeer tegen de lichtzinnigheid van de libertijnen. 't Is bekend hoe hij krachtig gestreden heeft tegen kaarten en kerk.

En Luther? Het doet het weer om zich op Luther te beroepen voor een zeer gemakkelijke levenshouding. Misschien hebt u wel eens gelezen dat Luther ergens schrijft, dat er een tijd zal komen, waarin niemand meer naar Gods Wet zal vragen, waarin iedereen de tien woorden zal verwerpen in trotsheid en zijn weg zal gaan met een gestolen Evangelie..... Zeg het mij eens: was Kohlbrugge een wettisch prediker? En die prediker van de enige gerechtigheid, die redt van de dood, schreef eens over zijn gemeente: „Mijne geliefden, waar is de wet? „Genade", „Geloof", „Heere Jezus" ja, dat zijn schone woorden, waarmee men graag een slecht geweten gerust wil stellen en dan tevens dingen aan de hand houden, die niet deugen".

Niet indringend genoeg kan de stem van zovelen uit de tijd van de Reformatie, Nadere Reformatie en daarna klinken om het pad van Gods geboden naar Gods Woord te wijzen. Het verstaan daarvan hebben wij zo broodnodig. Want de eisen van God blijven onveranderd. En de vreze Gods zoekt ze te betrachten om de zonde te haten en te vlieden.

Ds. Slagboom

Nog thuis

In het nummer van 6 juli jl. kwam een stukje voor onder het hoofd: Weer thuis. Dat was na onze thuiskomst uit het ziekenhuis. We schreven toen o.a. dat er nog twee operaties moesten komen en dat de eerstvolgende vermoedelijk in september zou moeten plaats vinden.

Bij het laatste bezoek, dat wij woensdag 13 dezer bij de chirurg brachten, deelde deze mede, dat hij, gezien de operaties, die achter de rug waren, en de gezondheidstoestand, die dit toeliet, het beter vond de volgende operaties uit te stellen. Als er zich intussen geen complicaties voordoen, behoeven wij ons D.V. niet eerder dan in maart 1968 met de chirurg nader in verbinding te stellen.

De Heere heeft het tot hertoe bijzonder welgemaakt. Hem komt daarvoor alleen de eer toe.

B.

ONDERWIJS

We ontvingen van het bestuur van de kweekschool te gouda een betrekkelijk lang artikel over de oprichting van een IVO-school op 1 augustus 1968. Het artikel neemt wat veel plaatsruimte in, anders zouden we het gaarne in zijn geheel opnemen. Nu volstaan we met een verwijzing ernaar. Wellicht kunnen belangstellenden het artikel in een ander blad volledig vinden.

Het gaat om een nieuw schooltype, waarbij bijzondere zorg zal worden besteed aan elke leerling afzonderlijk. Wat leerstof betreft is de IVO-school het beste te vergelijken met de MULO-school, die straks mavo-school zal heten.

Het bestuur rekent er op, dat vele ouders hun kind, dat nu in de zesde klas van de lagere school is geplaatst, op 1 augustus 1968 naar de IVO-school te Gouda zullen sturen. Er wordt aan internaatruimte gewerkt. Daarvoor is nodig te weten op hoeveel interne leerlingen moet worden gerekend. Aan ouders wordt verzocht zo spoedig mogelijk leerlingen aan te melden bij de directeur van de kweekschool, de heer P. Kuijt, Ronsseweg 559, Gouda, die bereid is nadere inlichtingen met betrekking tot pensioengeld, aard en karakter van het IVO-onderwijs te verstrekken.

B.

Boekbespreking

Stemmen uit Genève, preken, artikelen, brieven enz. van Johannes Calvijn, bundel II.

Uitgave van de Gereformeerde Bibliotheek te Meeuwen (N. Br.).

Deze bundel bevat in hoofdzaak drie preken over Melchizedek en drie over Abrahams offer.

Calvijn is bekend genoeg, zodat het niet nodig is zijn werken onder ons aan te bevelen. Toch vermoeden we, dat Calvijns naam meer bekend is dan zijn werken gelezen worden. Daarom doet de Gereformeerde Bibliotheek er goed aan op deze wijze er toe bij te dragen, dat meer werken van Calvijn binnen ieders bereik komen. Hoemeer men daarin leest des te meer moet men getroffen worden door zijn diepe inzicht in de Schrift en door de eenvoudige wijze, waarop Calvijn preekte. Dat geldt ook van de preken, die in deze bundel voorkomen. De uitgeefster wil straks komen met een derde bundel, maar dan moet er eerst weer geld in kas zijn. Daarom hoopt de Bibliotheek op nieuwe giften. Elke bundel kost f 2,50. Zij die financieel voldoende steunen, krijgen de bundels gratis. Het gironummer van de Gereformeerde Bibliotheek te Meeuwen (N. Br.) is 946531.

Hartelijk aanbevolen.

B.

AKTUEEL!

Over enkele weken zal het boek

„GEEN AARDSE MACHT"

verschijnen.

Een uitgave ter gelegenheid van de herdenking 450 JAAR REFORMATIE. Geschreven door predikanten, een socioloog en een evangelist uit de Ned. Herv. Kerk, Geref. Gem., Chr. Geref. Kerk, Geref. Kerk.

Prachtige uitvoering, bijzondere inhoud! Intekens prijs nu nog f 6,95. Bestel vandaag bij:

UITGEVERIJ VAN DER STOUW RIJSEN

(tel. 05480-2406) of bij de boekhandel.